

Dosarul nr. 2ra-560/22
2-17195336-01-2ra-18042022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – M. Murguleț
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

DECIZIE

03 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Diaconu
Victor Boico
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, reprezentată de Oleg Calineac,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva societății cu răspundere limitată „Smart-Team” cu privire la rambursarea subvenției acordate pentru investițiile efectuate, încasarea dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și s-a menținut hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care s-a respins acțiunea depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, ca fiind neîntemeiată,

constată:

La 11 septembrie 2017, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare AIPA) a depus cerere de chemare în judecată, care a fost concretizată prin cererea din 12 decembrie 2018, împotriva societății cu răspundere limitată „Smart-Team” (în continuare SRL „Smart-Team”) cu privire la rambursarea subvenției acordate pentru investițiile efectuate, încasarea dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, în anul 2014, SRL „Smart-Team” a beneficiat de subvenții în mărime totală de 9 466 000 de lei pe dosarul de subvenționare nr. 7/1404TR367 pentru investiția efectuată conform măsurii 7 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014 pentru compensarea costurilor la procurarea animalelor de prăsilă (ovine).

La 23 martie 2017, în baza ordinului AIPA nr. 45 din 07 aprilie 2017 cu privire la aprobarea Graficului de inspecții post-achitare, un grup de lucru din cadrul Direcției inspecții și control în teren a AIPA s-a deplasat la locul efectuării investiției în scopul verificării respectării prevederilor contractuale, menținerii criteriilor de eligibilitate, utilizarea după destinație a obiectelor investiției etc., unde s-a constatat că ovinele subvenționate lipsesc.

Reclamanta a notat că lipsa ovinelor subvenționate la locul efectuării investiției presupune că oile au fost înstrăinate sau după caz sacrificate, fapt ce constituie încălcare a pct. 73 din Regulamentul de subvenționare.

AIPA a menționat că alocarea subvențiilor destinate pentru compensarea costurilor animalelor cu categoria de bonitate nu mai mică de clasa II (femele) și de clasa I (masculi), procurate de la fermele de prăsilă, este determinată de obiectivele aferente Măsurii 7 din Regulamentul de subvenționare.

În opinia AIPA, SRL „Smart-Team” a încălcat atât prevederile pct. 4, 5, 6, 9, 67, 68, 69, 73 și 74 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2014, cât și prevederile contractului de acordare a sprijinului financiar.

AIPA a remarcat că alocarea subvențiilor este determinată de scopul și obiectivele prevăzute de Regulamentul de subvenționare, însă, în situația creată aceste scopuri nu vor fi atinse.

Astfel, AIPA a considerat că SRL „Smart-Team” urmează să restituie subvenția acordată în sumă totală de 9 466 000 de lei. Așa, AIPA a înștiințat SRL „Smart-Team” despre încălcările identificate și a declarat rezoluțiunea contractului de acordare a sprijinului financiar, solicitând restituirea subvenției acordate, însă întreprinderea s-a eschivat de la recepționarea notificării.

Reclamanta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a solicitat prin cererea de chemare în judecată încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul său a subvenției acordate în sumă totală de 9 466 000 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 628 905,48 de lei, a penalității în sumă de 129 684,20 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 12 decembrie 2018, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul său a subvenției acordate în sumă totală de 4 563 674,98 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 1 029 077,45 de lei, a penalității în sumă de 82 146,15 lei și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 183-189).

În motivarea cererii de concretizare AIPA a indicat că în vederea asigurării acțiunii, prin încheierea executorului judecătoresc Anatolie Mațarin nr. 036-793/2017 din 09 octombrie 2017, a fost intentată procedura de executare.

Prin scrisoarea Președintelui crescătorilor de ovine, Pavel Prisăcaru, nr. 831 din 11 octombrie 2017, AIPA a fost informată că administratorul SRL „Smart-Team” intenționează să înstrăineze ovinele subvenționate, transmise la păstrare către SRL „Cimagroelit”.

Drept urmare, executorul judecătoresc s-a deplasat la locul aflării ovinelor, la sediul SRL „Cimagroelit”, în or. Cimișlia, care conform facturii seria PB nr. 0387482 din 25 ianuarie 2017 a primit spre păstrare de la SRL „Smart-Team” 960 de ovine subvenționate.

AIPA a relevat că, în urma numărării ovinelor, executorul judecătoresc a constatat existența numai a 608 ovine din cele 960 de capete primite de la SRL „Smart-Team”, asupra cărora în temeiul procesului-verbal nr.036-793/2017

din 11 octombrie 2017, a fost aplicat sechestrul. În privința celorlalte ovine, administratorul SRL „Smart-Team” a recunoscut că au pierit. La fel, acest fapt a fost recunoscut și de către administratorul SRL „Cimagroelit”, care a explicat că o parte din ovinele subvenționate au pierit, iar din cele 960 de ovine au rămas doar 608 capete.

Reclamanta a remarcat că SRL „Smart-Team” a beneficiat de subvenții în sumă de 9 466 000 de lei pentru compensarea costurilor la procurarea a 1 174 de ovine, ceea ce presupune că prețul unei ovine constituie 8 063,03 de lei. Așa, având în vedere că din cele 1 174 de ovine subvenționate au rămas doar 608, SRL „Smart-Team” trebuie să restituie proporțional ovinelor pierite, ceea ce constituie 4 563 674,98 de lei.

Prin hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată (vol. II, f.d. 22, 25-39).

La 18 martie 2019, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, AIPA a depus prin intermediul poștei electronice apel împotriva hotărârii din 11 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani (vol. II, f.d. 23, 24).

Prin decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de AIPA și s-a menținut hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani (vol. II, f.d. 101, 102-116).

Prin decizia din 08 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a casat decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători (vol. II, f.d. 142-151).

Rejudecând cauza, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 14 septembrie 2021, a respins apelul declarat de AIPA și a menținut hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani (vol. II, f.d. 178, 179-193).

La 04 februarie 2022, AIPA, reprezentată de Oleg Calineac, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și a hotărârii din 11 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii (vol. II, f.d. 196-199 recto-verso).

În motivarea recursului AIPA a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, invocând suplimentar că instanțele inferioare au interpretat și au aplicat eronat normele de drept material, precum și au dat apreciere greșită materialului probator anexat la dosar.

În opinia recurente, instanțele inferioare eronat au ajuns la concluzia că AIPA nu a comunicat SRL „Smart-Team” fișa și actul de control din 07 iunie 2017, or, aceste acte au fost expediate la adresa unde este înregistrat sediul SRL „Smart-Team”, conform Registrului de stat al persoanelor juridice. Respectiv, expedierea actelor la adresa sediului SRL „Smart-Team” se consideră comunicare corespunzătoare.

La fel, AIPA a considerat că instanțele inferioare neîntemeiat au constatat lipsa vinovăției SRL „Smart-Team” în pieirea ovinelor, deoarece potrivit materialelor dosarului administratorul SRL „Smart-Team”, Petru Popov, a recunoscut că ovinele au pierit din cauza foamei. Mai mult ca atât, acest fapt a fost recunoscut și în cadrul ședințelor de judecată.

Recurenta a menționat că potrivit pct. 7 subpct. 5 din Regulamentul cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a

producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014 și conform prevederilor pct. 2.1.2 al contractului de acordare a subvenției, SRL „Smart-Team” și-a asumat responsabilitatea și obligația de a întreține obiectul investiției în conformitate cu cele mai bune practici în domeniu, de a păstra sănătatea animalelor și de a continua activitatea subvenționată.

De asemenea, pct. 74 din Regulamentul de subvenționare stabilește că producătorii agricoli care s-au făcut vinovați de pieirea animalelor, până la expirarea termenului prevăzut, sunt obligați să restituie suma subvenției, cu excepția situațiilor de forță majoră, precum și a cazurilor de epizootie sau de anomalii reproductive, confirmate în modul stabilit

Astfel, AIPA a remarcat că instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia aplicată, și anume prevederile pct. 2.1.1; 2.1.6 și 2.1.2 din contractual de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015, prin prisma cărora beneficiarul subvenției SRL „Smart-Team” era obligat să asigure utilizarea la destinație a investiției pentru care se acordă sprijin financiar și să întrețină obiectul investiției, precum și prevederile pct. 74 din Regulamentul de subvenționare, conform căruia producătorii agricoli care s-au făcut vinovați de pieirea animalelor, până la expirarea termenului prevăzut, sunt obligați să restituie suma subvenției.

Prin referința din 18 mai 2022, intimata SRL „Smart-Team”, reprezentată de avocatul Cristina Doga, a solicitat considerarea recursului declarat de AIPA împotriva deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău ca fiind inadmisibil, în temeiul art. 433 lit. a) și/sau lit. b) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 15 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat admisibil recursul declarat de AIPA împotriva deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și s-a transmis Colegiului lărgit pentru examinare în fond.

Prin referința din 04 iulie 2022, intimata SRL „Smart-Team” și reprezentantul acesteia, avocatul Cristina Doga, au solicitat respingerea recursului declarat de AIPA, cu menținerea deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 11 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc cu numărul de ieșire 17162, copia deciziei motivate din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces pentru notificare la 15 noiembrie 2021 (vol. II, f.d. 194), însă, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul când decizia instanței de apel a fost comunicată efectiv recurentei. Astfel, Colegiul opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Conform art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin prisma art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

La caz, Colegiul a considerat inoportună invitarea participanților sau a reprezentanților acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și în referințe au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței efectuarea controlului judiciar al deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Totodată, instanța de recurs a opinat că toate punctele de vedere, care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. Cu atât mai mult că, în esență, recurenta și intimata au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Cu titlu subsidiar, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, 19 aprilie 2007, §§ 72-75; Eriksson vs Suedia, 12 aprilie 2012, §§ 66, 72; Pönkä vs Estonia, 08 noiembrie 2016, §§ 33-34, decizia nr. 95 din 19 decembrie 2016 a Curții Constituționale, §§ 26-27).

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 11 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere parțială a acțiunii, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o hotărâre nouă.

Colegiul consideră imperioase dezideratele Curții Europene a Drepturilor Omului reținute în cauza Zubac v. Croația (hotărârea din 05 aprilie 2018) potrivit cărora, din moment ce preeminența dreptului constituie un principiu fundamental al democrației și al Convenției, nu putea exista nicio așteptare, în baza Convenției sau de altă natură, potrivit căreia Curtea Supremă trebuia să ignore sau să nu aibă în vedere nereguli procedurale evidente.

Cercetând starea de fapt, în baza materialelor din dosar, Colegiul atestă că, la 01 aprilie 2014 și 07 aprilie 2014, SRL „Smart-Team” a depus la Secția teritorială Cahul a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cererea de acordare a subvenției nr. 7/1404TR367 pentru procurarea a 1 174 de ovine de rasa Assaf, conform măsurii 7 din Regulamentul cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, și anume pentru stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestuia (vol. I, f.d. 117), precum și cererea de acordare a subvenției nr. 6/1404TR547 pentru reutilizarea fermei zootehnice în condițiile măsurii 6 din același Regulament, pentru stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice, ambele cereri în sumă totală de 10 000 458 de lei.

Prin procesul-verbal privind autorizarea plăților din 24 decembrie 2015, întocmit de Direcția autorizare plăți AIPA, s-a autorizat efectuarea plății subvenției solicitate de către solicitantul SRL „Smart-Team” (vol. I, f.d. 113).

La 24 decembrie 2015, între AIPA, în calitate de autoritate contractantă și SRL „Smart-Team”, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul de acordare a subvenției nr. 367 pe dosarul de subvenționare nr. 7/1404TR367 pentru investiția efectuată conform măsurii 7 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135, pentru stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestuia (vol. I, f.d. 144-146).

Prin ordinele de plată nr. 22 și 23 din 25 ianuarie 2016, AIPA a achitat SRL „Smart-Team” suma subvenției acceptate în mărime de 9 466 000 de lei, în baza dosarului de subvenționare nr. 7/1404TR367 (vol. I, f.d. 14-15).

Prin ordinul nr. 45 din 07 aprilie 2017 AIPA a aprobat graficul de inspecții post-achitare. Așa, la 07 iunie 2017, în temeiul ordinului AIPA nr. 45 din 07 aprilie 2017, un grup de lucru din cadrul Direcției inspecții și control în teren a AIPA s-au deplasat la locul efectuării investiției de către SRL „Smart-Team” în scopul verificării respectării prevederilor contractuale, menținerii criteriilor de eligibilitate, utilizarea după destinație a obiectelor investiției, etc.

Prin ordinul nr. 97 din 06 iunie 2017 a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a Republicii Moldova „cu privire la monitorizarea implementării politicii de subvenții” s-a instituit grupul de lucru pentru verificarea aleatorie a subvențiilor pentru anii 2014-2016, în care a fost inclus și SRL „Smart-Team” (vol. I, f.d. 231).

Potrivit fișei de control nr. 210 întocmite la 07 iunie 2017 de către Direcția inspecții și control pe teren a AIPA, cu corectările ulterioare, la 07 iunie 2017, inspectorii Veaceslav Sandu și Dima Sergiu au efectuat inspecția în orașul Taraclia întru verificarea respectării de către SRL „Smart-Team” a prevederilor contractuale, menținerii criteriilor de eligibilitate și utilizării după destinație a obiectelor investiției, iar în urma controlului nu au identificat animalele pentru procurarea cărora au fost acordate subvențiile (vol. I, f.d. 9, 209).

Totodată, conform procesului-verbal nr. 50 din 07 iunie 2017 privind constatarea iregularităților, întocmit de inspectorii Veaceslav Sandu și Sergiu Dima, aprobat de șeful Direcției inspecții și control pe teren AIPA, în urma controlului a fost constatat că ovinele, pentru procurarea cărora SRL „Smart-Team” i-au fost acordate subvențiile, nu se aflau la locul efectuării investiției conform cererii de solicitare a sprijinului financiar, iar din declarațiile persoanei responsabile acestea au fost duse la o altă fermă (vol. I, f.d. 10).

Conform scrisorii nr. 16-2-151/181 din 22 iunie 2017 a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la 07 iunie 2017, grupul de lucru instituit prin ordinul nr. 97 din 06 iunie 2017 a efectuat controlul la SRL „Smart-Team” și a constatat că ovinele au fost strămutate la o altă fermă zootehnică în or. Cimișlia în număr de 960 capete, din motivul lipsei furajelor. Totodată, s-a constatat că, din momentul transferării și până la data controlului au pierit 233 de capete din cauza malnutriției (vol. I, f.d. 232).

Prin scrisoarea nr. 88/07 din 28 iunie 2017, AIPA a anunțat SRL „Smart-Team” despre rezoluțiunea contractului de acordare a sprijinului financiar încheiat în temeiul dosarului de subvenționare nr. 7/1404TR367 și încetarea obligațiilor ce rezidă din acesta, solicitând restituirea subvenției în sumă de 9 466 000 de lei în termen de 7 zile lucrătoare din momentul recepționării pretenției. Însă, scrisoarea

dată a fost returnată AIPA de către oficiul poștal, din motiv că în trimiterea poștală adresa destinatarului este incompletă (vol. I, f.d. 11-12, 13).

La 11 septembrie 2017, AIPA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Smart-Team” solicitând încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul său a subvenției acordate în sumă totală de 9 466 000 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 628 905,48 de lei, a penalității în sumă de 129 684,20 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată. Totodată, AIPA a solicitat și aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii sub formă de sechestru pe bunurile SRL „Smart-Team” în limita pretențiilor.

Prin încheierea din 13 septembrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, s-au aplicat măsuri de asigurare a prezentei acțiuni sub formă de sechestru judiciar asupra mijloacelor bănești aflate în conturile SRL „Smart-Team”, precum și pe bunurile mobile și/sau imobile ce aparțin acestuia cu drept de proprietate, în limita revendicărilor, și anume pe suma de 9 466 000 de lei. Totodată, s-a pus în sarcina executorului judecătoresc de a identifica conturile bancare, bunurile mobile și/sau imobile ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Smart-Team” și s-a atenționat de a nu depăși suma de 9 466 000 de lei (vol. I, f.d. 20-22).

Prin procesul-verbal de sechestru nr. 036-793/2017 din 11 octombrie 2017, întocmit de executorul judecătoresc Mațarin Anatolie în cadrul procedurii de executare a încheierii instanței judecătorești din 13 septembrie 2017, s-a aplicat sechestru pe 580 de mioare și 28 de berbeci (de rasa Assaf și Țigaie) ce aparțin SRL „Smart-Team” și s-au transmis spre păstrare lui Pavel Prisăcaru (vol. I, f.d. 57).

La 12 decembrie 2018, AIPA a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a micșorat valoarea acțiunii, solicitând încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul său a subvenției acordate în sumă totală de 4 563 674,98 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 1 029 077,45 de lei, a penalității în sumă de 82 146,15 lei și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 183-189).

Fiind investită cu judecarea acțiunii în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, prin hotărârea din 11 martie 2019 a respins cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată (vol. II, f.d. 22, 25-39).

Rejudecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 14 septembrie 2021, a respins apelul declarat de AIPA și a menținut hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (vol. II, f.d. 178, 179-193).

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și al hotărârii din 11 martie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele inferioare nu au stabilit corect temeiurile de fapt și de drept ale speței, fapt ce a succedat interpretarea și aplicarea în mod eronat a normelor de drept material pertinente speței, iar drept consecință adoptarea unei soluții greșite și nemotivate.

În debutul analizei sale, Colegiul consideră necesar de a reitera că raporturile juridico-civile dintre SRL „Smart-Team” și AIPA rezultă din contractul de acordare a subvenției nr. 367 din 24 decembrie 2015, conform măsurii 7 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2014, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr. 135, pentru stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestuia (vol. I, f.d. 144-146).

Conform Capitolului II al contractului, beneficiarul s-a obligat *inter alia* prin punctele:

2.1.2. să întrețină obiectul investiției, prevăzut la pct. 1.1., în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat, în vederea asigurării protecției mediului, siguranței alimentelor, sănătății animalelor și plantelor;

2.1.3. să nu admită înstrăinarea sub nicio formă a investiției pentru care se acordă sprijin financiar, pe un termen de 3 ani din momentul semnării prezentului contract;

2.1.6. să respecte pe toată durata contractului, condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar. În cazul modificării legislației în vigoare ce ține de condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare menționate – să le respecte și să nu conteste necesitatea conformării acestora;

2.1.7. să informeze Autoritatea contractantă fără întârziere, într-un termen cel mult de 10 zile, despre orice circumstanță ce poate împiedica executarea corespunzătoare a contractului;

2.1.8. să notifice Autoritatea contractantă la apariția oricărei modificări survenite în realizarea adecvată a investiției supuse subvenționării.

La fel, Colegiul atestă că, pct. 4.4. al contractului stipulează expres că, în cazul în care, pe parcursul perioadei de valabilitate a prezentului contract, se constată că investiția pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil a fost înstrăinată (prin orice tip de act juridic care produce efectul înstrăinării), în cazurile constatărilor stabilite în cadrul inspecțiilor/controlor a prezentării documentelor neveridice/false în vederea accesării sprijinului financiar, în cazul în care beneficiarul intră în procedura insolvenței, declarate în modul prevăzut de lege, beneficiarul este obligat să restituie subvenția recepționată.

Din conținutul pretențiilor formulate de către AIPA în cererea de chemare în judecată concretizată se desprinde că aceasta solicită încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul său a sumei de 4 563 674,98 de lei, cu titlu de restituire parțială a subvenției acordate în temeiul dosarului de subvenționare nr. 7/1404TR367, din motivul nerespectării prevederilor contractuale și menținerii criteriilor de eligibilitate a obiectelor investiției.

Colegiul notează că, potrivit poziției reclamantei, obligația SRL „Smart-Team” de a restitui sprijinul financiar (subvenția) acordată în baza contractului de acordare a subvenției nr. 367 din 24 decembrie 2015 a luat naștere în rezultatul neonorării obligațiilor sale contractuale conform pct. 2.1.2., 2.1.3. și pct. 2.1.6. ale contractului, pentru că nu a întreținut obiectul investiției în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat și nu asigurat sănătatea animalelor, iar drept consecință a admis pierirea animalelor subvenționate, fapt ce presupune că beneficiarul nu respecte pe toată durata contractului, condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar.

La capitolul dat, Colegiul reiterează că, prin angajamentele asumate în baza contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015, SRL „Smart-Team” trebuia să întrețină obiectul investiției, să nu admită înstrăinarea, pierderea și/sau pieirea animalelor, precum și să respecte condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de

acordare a sprijinului financiar, în cadrul dosarului de subvenționare nr. 7/1404TR367, în concret să mențină fondul genetic al animalelor de prăsilă în număr de nu mai mic de 1 174 de ovine, pentru care a primit sprijinul financiar în sumă de 9 466 000 de lei, pe toată perioada contractului.

În acest sens, pct. 73 subpct. 4) din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014 (în continuare Regulamentul de subvenționare), stipulează că beneficiarul subvenției destinate scopului specificat la punctul 68 din prezentul Regulament nu este în drept să înstrăineze/sacrifice obiectul subvenționării de la data semnării contractului de acordare a sprijinului financiar, timp de 3 ani – pentru berbeci, mioare și capre.

SRL „Smart-Team”, nefiind de acord cu pretențiile înaintate de către AIPA împotriva sa, a invocat în apărare faptul că a fost în imposibilitate să întrețină ovinele și cu sprijinul autorităților le-a transferat pentru întreținere la altă fermă și din acest motiv consideră că nu este obligată să ramburseze sprijinul financiar primit din partea statului.

Colegiul atestă că, prin scrisoarea nr. A 01.01 din 04 ianuarie 2017, administratorul SRL „Smart-Team”, Petru Popov, s-a adresat Guvernului Republicii Moldova, Procurorului General al Republicii Moldova, Centrului Național Anticorupție și Ministerului Agriculturii al Republicii Moldova cu solicitarea de a transmite, în legătură cu situația financiară grea a întreprinderii, 1 306 ovine din posesia sa în arendă altor întreprinderi din Moldova, pentru a le salva de la pieire. Aici este remarcabil și faptul că AIPA a acceptat transferul solicitat de către SRL „Smart-Team” (vol. I, f.d. 46).

Astfel, în baza facturii seria PB nr.0387482 din 25 ianuarie 2017, SRL „Smart-Team” a transmis la întreținere SRL „Cimagroelit” 960 de ovine (vol. I, f.d. 56).

Potrivit notei-informative nr. 24/1-1 din 15 februarie 2017 a Direcției politice de producție, procesare, reglementări de calitate a produselor animale, aceasta a examinat solicitarea SRL „Smart-Team” din 04 ianuarie 2017 privind transmiterea animalelor din posesie (ovine de rasa Assaf și Țigaie) în arendă, cu scopul păstrării efectivului. Așa, în vederea soluționării acestei probleme, Direcția a avut o ședință de lucru cu președintele Asociației crescătorilor de ovine și caprine din Cimișlia și ca rezultat începând cu luna ianuarie 2017 și până în luna mai 2017 animalele urmau să fie la întreținerea SRL „Cimagroelit”, iar ulterior negociate condițiile de vânzare cumpărare sau de prelungire a contractului de întreținere a animalelor (vol. I, f.d. 45).

La aspectul dat se observă că, deși, în baza contractului de acordare a subvenției nr. 367 din 24 decembrie 2015, SRL „Smart-Team” avea obligația pozitivă de a menține obiectul subvenției, adică animalele de prăsilă în număr de nu mai mic de 1 174 de ovine, a transmis SRL „Cimagroelit” la întreținere doar 960 de ovine.

Circumstanța dată decelează că, la momentul transmiterii ovinelor la întreținerea SRL „Cimagroelit”, SRL „Smart-Team” deja nu și-a exercitat obligația contractuală și legală de a menține obiectul subvenției, adică animalele de prăsilă în număr de nu mai mic de 1 174 de ovine și respectarea condițiilor de eligibilitate și criteriilor de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar, în partea a 214 ovine (diferența dintre cele 1 174

de ovine subvenționate și cele 960 *de facto* transmise la întreținerea SRL „Cimagroelit”).

Potrivit pct. 74 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, producătorii agricoli care au înstrăinat (vândut, donat, schimbat etc.), sacrificat sau care s-au făcut vinovați de pieirea animalelor, până la expirarea termenului prevăzut, sunt obligați să restituie suma subvenției, cu excepția situațiilor de forță majoră, precum și a cazurilor de epizootie sau de anomalii reproductive, confirmate în modul stabilit.

Succesiv, instanța de recurs relevă că prin procesul-verbal de sechestrul nr. 036-793/2017 din 11 octombrie 2017, întocmit de executorul judecătoresc Mațarin Anatolie în cadrul procedurii de executare a încheierii instanței judecătorești din 13 septembrie 2017, s-a constatat că SRL „Cimagroelit” deține la păstrare/întreținere 580 de mioare și 28 de berbeci (de rasa Assaf și Țigaie) ce aparțin SRL „Smart-Team”, pe care a fost aplicat sechestrul și s-au transmis spre păstrare lui Pavel Prisăcaru (vol. I, f.d. 57).

Examinând comportamentul beneficiarului subvenției SRL „Smart-Team” în condițiile prezentei spețe, Colegiul notează că, prin prisma pct. 74 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135/2014, producătorii agricoli, solicitanți și beneficiari de subvenții, sunt responsabili de respectarea conformă a criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile contractului de acordare a sprijinului financiar.

Noțiunea de „respectarea criteriilor de eligibilitate” este dedusă din interpretarea sistemică a pct. 9 subpct. 1), pct. 67 și pct. 68 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135/2014.

În corespundere cu pct. 9 din Regulament, de subvenții beneficiază producătorul agricol/grupul de producători, care a efectuat investiția ce corespunde obiectivelor și domeniilor de acțiune aferente fiecărei măsuri de sprijin financiar

În sensul pct. 67 din Regulament, obiectivul general constă în creșterea productivității, competitivității și asigurarea siguranței alimentare prin stimularea ameliorării efectivului de animale.

La rândul său, pct. 68 din Regulament stipulează că obiectivele specifice sunt următoarele:

- 1) ameliorarea șeptelului de animale;
- 2) îmbunătățirea calității și sporirea competitivității producției de origine animală pe piața internă și pe cea europeană;
- 3) sporirea valorii adăugate și a eficienței economice;
- 4) sporirea veniturilor producătorilor agricoli și diminuarea sărăciei în mediul rural.

Conform art. 8 alin. (1) și (2) lit. a) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

În corespundere cu art. 514 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În această consecvență se ajunge la concluzia că, atât contractul de acordare a subvenției nr. 367 din 24 decembrie 2015, cât și Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135/2014, precum și Codul civil impun obligația pentru SRL „Smart-Team”, ca producător agricol beneficiar de subvenție, de a menține criteriile de eligibilitate și a nu sacrifica obiectul subvenționării timp de 3 ani de la data semnării contractului de acordare a sprijinului financiar, adică până la sfârșitul anului 2018.

Articolul 513 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), impune prin alin. (1) obligația debitorului și creditorului de a se comporta cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Potrivit art. 572 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Însă, distinct obligațiilor sale contractuale și legale, SRL „Smart-Team” nu a menținut criteriile de eligibilitate și nu a păstrat obiectul subvenționării pe toată perioada contractului, or, la momentul adresării prezentei acțiuni în instanța de judecată și concretizării pretențiilor, din tot obiectul subvenționării de 1 174 de ovine au rămas neînstrăinate/nesacrificate/nepierdute/nepierite doar 580 de mioare și 28 de berbeci, în total 608 ovine (vol. I, f.d. 57).

Colegiul consideră că, în condițiile speței, faptul transmiterii de către SRL „Smart-Team” la întreținerea SRL „Cimagroelit” a 960 de ovine, în baza facturii seria PB nr. 0387482 din 25 ianuarie 2017, nu o exonerează pe SRL „Smart-Team” de obligația de a răspunde pentru integritatea și bunăstarea acestora, din moment ce ea a beneficiat de sprijin financiar nerambursabil din partea statului anume pentru menținerea fondului genetic al animalelor de prăsilă.

La capitolul dat este relevant că SRL „Smart-Team” nu a demonstrat faptul încheierii cu SRL „Cimagroelit” a unui contract, prin care să fie stipulate drepturile și obligațiile părților, de când iau naștere acestea și în baza cărora ar putea fi stabile în ce anume constau îndatoririle SRL „Cimagroelit” față de SRL „Smart-Team”.

Mai mult decât atât, potrivit materialelor cauzei, SRL „Smart-Team” și SRL „Cimagroelit” nu au semnat un act de predare-primire a ovinelor, din care să poate fi stabilit câte din ovinele transmise erau de rasă Assaf și câte de rasă Țigaie, câte dintre acestea erau femele și câți masculi, ce vârstă aveau, precum și în ce stare erau.

Colegiul consideră pertinente în acest sens circumstanțele expuse în explicația administratorului SRL „Cimagroelit”, Pavel Prisăcaru, potrivit cărora aproximativ la 20 ianuarie 2017 a fost contactat telefonic de către administratorul SRL „Smart-Team”, Petru Popov, care i-a comunicat că are 850 de ovine, care trebuie să fete la începutul lunii februarie a aceluiași an și i-a propus să le preia la întreținere, însă, nu i s-a comunicat că oile erau într-o stare critică, nu erau întreținute corespunzător, fiind înfometate și nevaccinate.

Așa, administratorul SRL „Cimagroelit” a notat că a acceptat oferta administratorului SRL „Smart-Team”, fiind în necunoștință de cauză, deoarece nu i s-au adus la cunoștință situația reală, iar din acest considerent consimțământul său a fost viciat.

Potrivit explicațiilor administratorului SRL „Cimagroelit”, bunurile SRL „Smart-Team” au fost transmise în 5 tranșe, în perioada 20-25 ianuarie 2017, fiecare câte aproximativ 150-200 de oi. Însă, la debarcarea animalelor din camion, s-a constatat că la fiecare tranșă erau aproximativ 7-8 oi decedate. Șoferul camionului anunțându-l că la locul încărcării oilor erau și altele decedate, dar el a refuzat să le preia pentru transportare.

Din explicațiile administratorului SRL „Cimagroelit”, oile transmise la întreținere de către SRL „Smart-Team” piereau, iar mieii se nășteau morți sau dacă se nășteau nu supraviețuiau mai mult decât câteva zile; multe oi, din motivul stării precare în care se aflau, nu puteau să nască și piereau sau dacă nășteau mureau după 2-3 zile împreună cu mieii. Astfel, cu aceste probleme s-a adresat după ajutor la Direcția sanitar-veterinară din r-nul Cimișlia, însă, i s-a refuzat din motiv că oile, care aparțineau SRL „Smart-Team”, nu au fost scoase de către aceasta de la evidența Direcției sanitar-veterinare a raionului Taraclia și trecute la evidența sanitar-veterinară în raionul Cimișlia. Așa, pentru a putea beneficia de servicii sanitar-veterinare pentru ovinele ce aparțineau SRL „Smart-Team”, trebuia să prezinte foaia de mișcare a oilor. Respectiv, din motiv că administratorul SRL „Smart-Team” nu și-a onorat obligația de a scoate ovinele transmise la întreținere de la evidența Direcției sanitar-veterinare a raionului Taraclia, ca să fie trecute la evidența Direcției sanitar-veterinare a raionului Cimișlia, nu a putut fi angajat un veterinar, care să acorde asistență medicală acestor animale.

Administratorul SRL „Cimagroelit” a mai explicat că în luna iunie 2017 a informat administratorul SRL „Smart-Team” că din ovinele ce au fost transmise la întreținere au rămas doar 727 de ovine, iar ultimul i-a solicitat să convină cu Direcția sanitar-veterinară pentru a găsi o modalitate de casare a numărului de oi pierite (vol. I, f.d. 58-60, 154-156).

În asemenea circumstanțe și în lipsa unui contract din care ar putea fi constatate obligațiile sinalagmatice între SRL „Smart-Team” și SRL „Cimagroelit”, instanța de recurs constată că vinovăția în pierirea ovinelor după transmiterea acestora de către SRL „Smart-Team” la întreținerea SRL „Cimagroelit” îi revine proprietarului bunurilor, adică SRL „Smart-Team”, care prin prisma contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015, a dosarului de subvenționare nr. 7/1404TR367 și a Regulamentului de subvenționare avea obligația de a întreține obiectul investiției, de a nu admite înstrăinarea, sacrificarea, pierderea și/sau pieirea animalelor, precum și de a respecta pe toată perioada contractului, condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar în sumă de 9 466 000 de lei, pentru procurarea a 1 174 de ovine.

Or, în speță, nu a fost stabilit că SRL „Cimagroelit” avea obligația de a menține obiectul subvenției SRL „Smart-Team”, adică animalele de prăsilă în număr de nu mai mic de 1 174 de ovine și să respecte condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii SRL „Smart-Team” de acordare a sprijinului financiar, în cadrul dosarului de subvenționare nr. 7/1404TR367. Respectiv, nu a fost demonstrat că SRL „Cimagroelit” poartă

răspundere față de AIPA pentru înstrăinarea, sacrificarea, pierirea ovinelor ce au constituit obiectul subvenționării către stat de care a beneficiat SRL „Smart-Team”.

Colegiul subliniază că, în condițiile speței, SRL „Cimagroelit” nu poate răspunde în fața AIPA pentru înstrăinarea, sacrificarea, pierderea și/sau pierirea animalelor ovinelor subvenționate SRL „Smart-Team” și care i-au fost transmise la întreținere de către aceasta, or, SRL „Smart-Team” nu i-a transmis SRL „Cimagroelit” și mijloacele financiare primite din partea statului sub formă de subvenție, pentru procurarea furajelor și a altor produse de hrană întru asigurarea alimentației animalelor conform standardelor și menținerea lor într-o stare sănătoasă, procurarea medicamentelor de primă necesitate, pentru achitarea serviciilor de acordare a asistenței veterinare, etc.

De facto, în acțiunile SRL „Smart-Team” se vedește scopul acesteia de a utiliza sprijinul financiar nerambursabil acordat de către stat în alte scopuri decât cele prevăzute de contractul de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015 și Regulamentului de subvenționare, deoarece, în esență, SRL „Smart-Team” a transpus obligațiile conform acestui contract în sarcina unui terț, la caz SRL „Cimagroelit”, care nu este parte contractantă în raporturile cu AIPA născute în baza contractului dat și care nu are obligațiuni sinalagmatice nici cu AIPA, nici cu SRL „Smart-Team”.

Mai mult ca atât, potrivit materialelor cauzei, după ce a transmis ovinele către SRL „Cimagroelit”, SRL „Smart-Team” nu le-a scos de la evidența Direcției sanitar-veterinare a raionului Taraclia pentru a fi înregistrate la evidența sanitar-veterinară în r-nul Cimișlia, la locul SRL „Cimagroelit”.

Articolul (4) din Legea privind identificarea și înregistrarea animalelor nr.231 din 20 iulie 2006 prevede la alin. (1) că înregistrarea animalelor se efectuează în Registrul de stat al animalelor, care cuprinde și date, în format electronic, despre exploatații, despre animalele identificate din exploatația respectivă și despre mișcarea acestora, setul de documente veterinare eliberate proprietarului sau deținătorului exploatației la consemnarea mișcării animalelor (inclusiv la identificarea inițială), cu arhivarea exemplarelor respective, în ordine cronologică, îndosariate în mod corespunzător și păstrate permanent, inclusiv pentru o perioadă de 3 ani de la data închiderii exploatației.

Potrivit art. 5 alin. (1) din Legea privind identificarea și înregistrarea animalelor nr. 231 din 20 iulie 2006, identificarea animalelor se efectuează de către deținătorul de animale, care are obligația de a prezenta informația respectivă pentru includerea acesteia în Registrul de stat al animalelor.

Conform art. 7 din Legea privind identificarea și înregistrarea animalelor nr. 231 din 20 iulie 2006, (1) deținătorii de animale au obligația de a identifica animalele și de a prezenta, în termen de 15 zile de la naștere, informația respectivă operatorului național pentru includerea acesteia în Registrul de stat al animalelor.

(2) Deținătorii de animale au obligația de a declara subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor, în cel mult 7 zile, cumpărarea (inclusiv din import) sau înstrăinarea (inclusiv exportul) animalelor.

(3) Deținătorii de animale au obligația de a declara registratorului, în cel mult 7 zile, moartea, dispariția și sacrificarea animalelor.

(4) Animalele vor fi identificate și înregistrate în termen de 20 de zile de la naștere, iar în cazul porcinelor – de 20–60 de zile, al mieilor și iezilor – de 60 de zile de la naștere.

(5) Animalele nu vor părăsi exploatarea înainte de a fi identificate.

În corespundere cu art. 9 din Legea privind identificarea și înregistrarea animalelor nr. 231 din 20 iulie 2006, mișcarea animalelor pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția cazurilor de întreținere a acestora, se efectuează în baza următoarelor documente:

- a) certificatul sanitar-veterinar;
- b) formularul de mișcare (F2);
- c) pașaportul individual pentru bovine (în cazul transportului de bovine);
- d) autorizația sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport (în cazul transportării cu un mijloc de transport).

Faptul că SRL „Smart-Team” nu a scos de la evidența Direcției sanitar-veterinare a raionului Taraclia ovinele ce le-a transmis SRL „Cimagroelit”, precum și că nu a documentat mișcarea acestora, pentru a fi înregistrate la evidența sanitar-veterinară în r-nul Cimișlia, la locul aflării SRL „Cimagroelit”, atestă că, de fapt, SRL „Smart-Team” nu a întreprins măsuri pentru întreținerea obiectului investiției în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat, în vederea asigurării sănătății acestor animale, conform pct. 2.1.2. al contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015. Or, pentru a putea beneficia de servicii sanitar-veterinare pentru ovinele ce aparțineau SRL „Smart-Team”, SRL „Cimagroelit” trebuia să prezinte foaia de mișcare a oilor din raionul Taraclia în raionul Cimișlia.

Astfel, Colegiul deduce că SRL „Smart-Team” a acționat fără diligență în raport cu obligațiile sale contractuale și legale de a asigura integritatea obiectului investiției subvenționate. Respectiv, vina pentru pierirea ovinelor ce aparțineau SRL „Smart-Team”, dar se aflau în lipsa unui temei legal la SRL „Cimagroelit”, o poartă anume intimată SRL „Smart-Team”, deoarece contrar prevederilor contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015 și ale Regulamentului de subvenționare, a transmis obiectul subvenționării unei persoane terțe în lipsa unui temei legal, precum și din motiv că, deși, a transmis aceste animale unui terț, nu i-a asigurat acestuia posibilitatea de a le întreține în corespundere cu cele mai bune practici în domeniul vizat și de a avea acces la serviciile sanitar-veterinare în vederea asigurării sănătății animalelor.

În opinia instanței de recurs, faptul dat denotă că SRL „Smart-Team” s-a făcut vinovată de înstrăinarea, sacrificarea, pieirea și/sau pierderea unei părți din cele 1 174 de ovine subvenționate de către stat, până în data de 11 octombrie 2017, când acestea au fost oficial transmise la păstrare lui Pavel Prisăcaru în baza procesului-verbal de sechestr nr. 036-793/2017, întocmit de executorul judecătoresc Mațarin Anatolie.

Colegiul conchide că SRL „Smart-Team” nu poate în același timp și să beneficieze de sprijin financiar nerambursabil din partea statului și să transmită obiectul subvenționării la întreținerea unei persoane terțe, or, conform pct. 7 subpct. 5) din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, activitățile de examinare, autorizare a cererilor de acordare a subvențiilor și executare a plăților, precum și de control asupra eficienței utilizării sprijinului financiar acordat au la bază *inter alia* principiul asumării responsabilităților de către beneficiarii de subvenții drept condiție obligatorie pentru obținerea de ajutor din partea statului.

În corespundere cu Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, producătorii agricoli, solicitanți și beneficiari de subvenții, sunt responsabili de respectarea conformă a criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile contractului de acordare a sprijinului financiar. Iar, nerespectarea condițiilor contractuale din partea beneficiarului atrage după sine responsabilitatea acestuia de rambursare integrală a sumei subvenției, inclusiv a penalităților și dobânzilor de întârziere.

În confirmarea soluției sale, Colegiul reține ca pertinente și scrisoarea nr. A-193 din 19 decembrie 2016, prin care administratorul SRL „Smart-Team” recunoaște că „din cauza foamei au pierit 900 de ovine”; scrisoarea A-03-06 din 08 iunie 2017, prin care administratorul SRL „Smart-Team” a recunoscut că „nu a putut menține cantitatea necesară de hrană și din cauza foamei aproape toate ovinele tinere au pierit și că a transmis la întreținere ovinele lui Pavel Prisăcaru, în or. Cimișlia, care de asemenea nu avea hrană suficientă pentru întreținerea ovinelor”; scrisoarea nr. 01.08 din 08 august 2017, prin care administratorul SRL „Smart-Team” a recunoscut că „din lipsă de hrană turma este epuizată și nu mai este fertilă și productivă, iar SRL „Smart-Team” nu a putut menține ovinele procurate în condiții bune și să asigure normativul necesar de hrană. În rezultat, ovinele și-au pierdut calitățile superioare de rasă și nu mai pot fi folosite în procesul de producție, fiind necesar sacrificarea acestora.” (vol. I, f.d. 193, 197-199, 200).

Corespondența precitată denotă că, însăși SRL „Smart-Team” recunoaște neutilizarea sprijinului financiar nerambursabil acordat de către stat conform scopului prevăzut de contractul de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015 și Regulamentului de subvenționare. SRL „Smart-Team” a recunoscut că nu și-a executat obligația contractuală și legală de a întreține obiectul investiției subvenționate în corespundere cu cele mai bune practici în domeniul vizat, de a nu admite înstrăinarea, sacrificarea, pierderea și/sau pieirea animalelor, precum și de a respecta pe toată perioada contractului, condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar în sumă de 9 466 000 de lei, pentru cel puțin 1 174 de ovine.

La aspectul dat Colegiul observă și faptul că, pct. 74 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, prevede 3 situații când beneficiarul de subvenții este absolvit de obligația de a restitui suma subvenției:

- 1) situația de forță majoră.
- 2) cazuri de epizootie;
- 3) anomalii reproductive.

Însă, în condițiile prezentei spețe nu a fost stabilită existența vreunei din aceste 3 situații ce ar absolvi SRL „Smart-Team” de obligațiile față AIPA. Or, intimata nu a prezentat un certificat, care ar stabili și confirma existența evenimentelor de forță majoră, eliberat conform art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Camera de Comerț și Industrie nr. 393 din 13 mai 1999, art. 8 pct. 11 din Statutul Camerei de Comerț și Industrie și Regulamentul privind eliberarea

certificatului ce atestă evenimentul de forță majoră nr. 16/4 din 21 decembrie 2004.

La fel, SRL „Smart-Team” nu a administrat probe pertinente și concludente în baza cărora instanța de judecată ar putea stabili prezența cazurilor de epizootie și anomalii reproductive la oile subvenționate și care ar absolvi intimata de obligația restituirii subvenției.

De asemenea, instanța de recurs consideră că, faptul înaintării învinuirii administratorului SRL „Cimagroelit”, Pavel Prisăcaru, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) din Codul penal, în dosarul penal nr. 2017400319, pentru faptul sustragerii a 233 de ovine din cele transmise de SRL „Smart-Team”, în care ultima este recunoscută în calitate de parte vătămată, nu o exonerează de îndatorarea de a-și exercita cu bună-credință și diligență obligațiile asumate prin contractul de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015.

Or, în condițiile speței nu a fost administrat un act judecătoresc de dispoziție, ci rechizitoriul pe cauza penală nr. 2017400319, iar în sensul art. 296 alin. (2) din Codul de procedură penală, rechizitoriul este expunerea informației despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal dacă constată asemenea temeiuri, precum și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă.

În corespundere cu art. 25 alin. (1) din Codul de procedură penală, justiția în cauzele penale se îndeplinește în numele legii numai de către instanțele judecătorești. Constituirea de instanțe nelegitime este interzisă.

Articolul 341 din Codul de procedură penală stipulează la alin. (1) că instanța de judecată, la îndeplinirea justiției în cauzele penale, adoptă sentințe, decizii, hotărâri și încheieri.

Respectiv, informația cuprinsă în rechizitoriul pe cauza penală nr. 2017400319 privind învinuirea administratorului SRL „Cimagroelit”, Pavel Prisăcaru, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) din Codul penal, nu este irevocabilă, iar circumstanțele expuse în rechizitoriu nu cad sub protecția principiului *res judicata*.

Însăși Codul de procedură civilă prin norma de la art. 123 alin. (3) degreveză de probațiune doar circumstanțele constatate printr-o sentință pronunțată de instanța judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, dar nu și cele expuse într-un rechizitoriu.

Respectiv, rechizitoriul pe cauza penală nr. 2017400319 privind învinuirea administratorului SRL „Cimagroelit”, Pavel Prisăcaru, poate fi apreciat ca probă în prezenta cauză civilă doar în coroborare cu alte mijloace de probă pertinente obiectului prezentei spețe.

Cu atât mai mult că, în cadrul dosarului penal, SRL „Smart-Team” este în drept să înainte acțiune civilă, prin care să solicite repararea prejudiciului cauzat prin presupusele acțiuni prejudiciabile ale administratorului SRL „Cimagroelit”, Pavel Prisăcaru.

Astfel, Colegiul constată că, în condițiile prezentei spețe, AIPA a demonstrat, în afara oricărui dubiu că, SRL „Smart-Team” nu a nerespectat

criteriile de eligibilitate și este vinovată de înstrăinarea, sacrificarea, pierderea și/sau pieirea animalelor subvenționate de către stat în baza contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015, începând cu data semnării contractului și până în data de 11 octombrie 2017, pentru care urmează să poarte răspundere civilă conform contractului dat și Regulamentului de subvenționare.

Având în vedere că SRL „Smart-Team” este vinovată pentru înstrăinarea, sacrificarea, pierderea și/sau pieirea a 566 de ovine din cele 1 174 pentru care a primit sprijin financiar din partea statului (1 174 subvenționate – 608 care se află sub sechestru și sunt la păstrare la Pavel Prisăcaru în temeiul procesului-verbal de sechestru nr. 036-793/2017 din 11 octombrie 2017, întocmit de executorul judecătoresc Mațarin Anatolie), aceasta urmează să restituie AIPA subvenția acordată proporțional ovinelor înstrăinate, sacrificate, pierite și/sau pierdute.

La aspectul dat Colegiul observă că AIPA a calculat corect quantumul în mijloace bănești al proporției care urmează a fi restituit de către SRL „Smart-Team”, or, conform contractului de acordare a sprijinului financiar, intimata a beneficiat de subvenții în sumă de 9 466 000 de lei, pentru compensarea costurilor la procurarea a 1 174 de ovine, ceea ce constituie 8 063,03 lei pentru o ovină (9 466 000 de lei suma totală a subvenției împărțită la 1 174 numărul total ovine subvenționate = 8 063,03 lei per animal).

Așadar, SRL „Smart-Team” urmează să restituie subvenția pentru 566 de ovine înstrăinate, sacrificate, pierdute și/sau pierite, ceea ce constituie suma de 4 563 674,98 de lei (8 063,03 lei x 566 de ovine).

Instanța de recurs apreciază ca fiind greșită poziția Curții de Apel Chișinău și a intimatei SRL „Smart-Team”, precum că ultima nu a fost înștiințată despre întocmirea fișei și actului de control din 07 iunie 2017, or, scrisoarea cu fișa și actul de control din 07 iunie 2017 au fost returnate de oficiul poștal cu mențiunea „adresa incompletă”, ceea ce denotă că AIPA nu a comunicat beneficiarului actele întocmite în rezultatul controlului în perioada postachitare.

În acest sens Colegiul reține că potrivit art. 67 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire.

Stabilirea și schimbarea sediului sunt opozabile terților din momentul înregistrării de stat.

Adresa poștală a persoanei juridice este cea de la sediu. Persoana juridică poate avea și alte adrese pentru corespondență.

Toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică.

Persoana juridică este obligată să publice un aviz în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” despre modificarea sediului sub sancțiunea plății de daune-interese.

La caz, se atestă că AIPA a expediat SRL „Smart-Team” pentru notificare actele de control la sediul înregistrat în Registrul de Stat al persoanelor juridice, la adresa din str. Feredeului, 4/2, mun. Chișinău (vol. I, f.d. 13, 18). Astfel, Colegiul consideră că AIPA și-a exercitat obligația pozitivă de a notifica SRL „Smart-Team” actele de control, însă corespondența nu au fost recepționată din motive ce nu depind de voința AIPA.

Cu titlu subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind netemeinice și necesar de respins pretențiile reclamantei AIPA cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a penalității.

Sub acest aspect Colegiul învederează că, prin prisma pct. 4.5 al contractului de acordare a sprijinului financiar nr.367 din 24 decembrie 2015, în cazul comiterii încălcărilor specificate la pct. 4.4 al contractului, beneficiarului i se v-or calcula dobânzi de întârziere, în conformitate cu prevederile art. 585 și art. 619 din Codul civil, precum și penalități în mărime de 0,01% din valoarea sprijinului financiar acordat, pentru fiecare zi, calculată din data comiterii încălcării, conform prevederilor prezentului contract.

Deopotrivă, pct. 131 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, stipulează că nerespectarea condițiilor contractuale din partea beneficiarului atrage după sine responsabilitatea acestuia de rambursare integrală a sumei subvenției, inclusiv a penalităților și dobânzilor de întârziere, includerea în Lista de interdicție a producătorilor agricoli, precum și/sau alte sancțiuni prevăzute de actele legislative și normative în vigoare, cu excepția cazurilor de neexecutare a prevederilor contractului pe motivul intervenției unei forțe majore.

În acest sens sunt pertinente și prevederile art. 602 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), care stipulează că în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Conform art. 585 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Articolul 619 alin. (2) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019) statuează că, în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Succesiv, articolul 624 alin.(1) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019) prevede că clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

În corespundere cu articolul 625 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), clauza penală se face în scris. Nerespectarea formei scrise atrage nulitatea clauzei penale.

Potrivit art. 629 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), penalitatea stabilită de lege nu poate fi exclusă și nici micșorată anticipat prin acordul părților.

Din interpretarea sistemică a normelor precitate rezultă că obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi de întârziere și penalități pe perioada întârzierii, iar debitorul este pus în întârziere dacă nu execută obligația la scadență.

Pentru exercitarea dreptului de a pretinde plata dobânzii de întârziere și a penalității, este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții:

- 1) creanța pe care o are creditorul trebuie să fie certă, adică fermă, existența ei să nu dea naștere la discuții;
- 2) să fie lichidă, adică să aibă cuantumul determinat;
- 3) și să fie exigibilă, adică ajunsă la scadență.

Pentru aprecierea datei punerii debitorului în întârziere este necesar ca obligația să existe, să fie exigibilă și certă, deoarece temeiul executării rezidă în existența obligației.

Colegiul observă că, în condițiile speței, la înaintarea pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a penalității, reclamanta AIPA nu a demonstrat că SRL „Smart-Team” avea față de dânsa o obligație pecuniară certă, lichidă și exigibilă. Or, până la adresarea în instanța de judecată, AIPA a expediat în adresa beneficiarului subvenției SRL „Smart-Team” somația nr. 88/07 din 28 iunie 2017, prin care a anunțat despre rezoluțiunea contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015 încheiat în temeiul dosarului de subvenționare nr. 7/1404TR367 și încetarea obligațiilor ce rezidă din acesta, solicitând restituirea subvenției în sumă de 9 466 000 de lei în termen de 7 zile lucrătoare din momentul recepționării pretenției (vol. I, f.d. 11-12, 13).

Ulterior, la 11 septembrie 2017, AIPA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Smart-Team” solicitând încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul său a subvenției acordate în sumă totală de 9 466 000 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 628 905,48 de lei, a penalității în sumă de 129 684,20 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Însă, prin cererea de concretizare a pretențiilor din 12 decembrie 2018, AIPA a micșorat valoarea acțiunii, solicitând încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul său a subvenției acordate în sumă totală de 4 563 674,98 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 1 029 077,45 de lei, a penalității în sumă de 82 146,15 lei și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 183-189).

Aceste circumstanțe denotă că la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, creanța SRL „Smart-Team” față de AIPA nu era lichidă și exigibilă, deoarece cuantumul acesteia nu era determinat, iar debitorul nu era pus în întârziere, precum și nu era certă, deoarece nu era stabilit indubitabil cine poartă răspundere pentru înstrăinarea, sacrificarea, pierderea și/sau pierirea ovinelor ce au constituit obiectul subvenționării.

Mai mult ca atât, Colegiul observă că, deși, reclamanta pretinde prin cererea de chemare în judecată concretizată încasarea dobânzii de întârziere și a penalității, aceasta nu a indicat pentru ce perioadă exact solicită încasarea acestor sume bănești și din ce dată s-a născut obligația debitorului SRL „Smart-Team” de a rambursa parțial subvenția acordată în sumă de 4 563 674,98 de lei și din ce dată această creanță a ajuns la scadență.

Instanța de recurs consideră că, în speță, obligația pecuniară SRL „Smart-Team” față de AIPA apare odată cu rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești în prezenta cauză, prin care s-a constatat irevocabil cine poartă răspundere și în ce măsură pentru înstrăinarea, sacrificarea, pierderea și/sau pierirea ovinelor ce au constituit obiectul subvenționării în baza contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015. Efectuarea controlului în perioada postachitare și întocmirea actelor în rezultatul acestui control, precum și expedierea somației nr. 88/07 din 28 iunie 2017, pentru o altă sumă decât cea ce se

pretinde *de facto* prin cererea de chemare în judecată, nu poate fi echivalată cu apariția unei obligații pecuniare SRL „Smart-Team” față de AIPA și nu poate fi considerată ca punere în întârziere a debitorului. Astfel, până la data devenirii executorii sau irevocabilității hotărârii judecătorești prin care s-a constatat vinovăția SRL „Smart-Team” în înstrăinarea, sacrificarea, pierderea și/sau pierirea ovinelor ce au constituit obiectul subvenționării, obligația nu se consideră scadentă și debitorul nu poate fi considerat în întârziere.

Această circumstanță denotă netemeinicia pretențiilor reclamantei cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a penalității, deoarece acestea au fost calculate dintr-o pretinsă obligație pecuniară a SRL „Smart-Team”, care nu era certă, lichidă și exigibilă.

Așadar, circumstanțele descrise permit instanței de recurs să conchidă că atât prima instanță, cât și instanța de apel au judecat formal cauza și au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care actele judecătorești de dispoziție emise de acestea nu pot fi menținute, iar cererea de chemare în judecată concretizată depusă de către AIPA urmează a fi admisă integral.

Având în vedere caracterul încălcărilor primei instanțe și ale instanței de apel, unica posibilitate de corectare a acestora este casarea integrală a deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 11 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu emiterea unei decizii noi, în sensul admiterii parțiale a acțiunii depuse de AIPA.

Colegiul opinează că, prin adoptarea în recurs a unei hotărâri noi nu se aduc atingeri dreptului intimat SRL „Smart-Team” la proces echitabil, prevăzut de articolul 6 §1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, or, argumentele invocate de către AIPA în recurs au constituit obiect de dezbateri în ședințele publice ale primei instanțe și ale instanței de apel, în cadrul cărora SRL „Smart-Team” a avut posibilitatea de a prezenta contraargumente.

În recurs nu au fost invocate temeuri de fapt sau probe noi, care nu au fost dezbătute în instanțele inferioare, iar intimata prin intermediul avocatului său a depus referință în care și-a expus poziția procesuală pe marginea fiecărei critici formulate de către AIPA în recurs.

Astfel, soluția asupra fondului cauzei la care a ajuns instanța de recurs este compatibilă cu prevederile articolului 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, fiind prevăzută de art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Cu titlu subsecvent, Colegiul învederează că, în conformitate cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Din motiv că, în speță, s-a conchis asupra temeiniciei parțiale a pretențiilor formulate de către AIPA în cererea de chemare în judecată concretizată, Colegiul consideră că necesar de a compensa din contul SRL „Smart-Team”, care nu a avut câștig de cauză, în folosul statului taxa de stat de la plata căreia AIPA a fost scutită prin efectul legii, pentru pretențiile care s-au constatat a fi întemeiate.

În corespundere cu art. 87 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

valoarea acțiunii se determină din suma cerută – în acțiunile pentru plata unei sume.

Conform articolului 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, tariful taxei de stat se stabilesc în cuantum de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 de lei și nu mai mult de 25 000 de lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 de lei și nu mai mult de 50 000 de lei de la persoanele juridice.

Ținând cont de faptul că instanța de recurs a conchis necesitatea încasării de la SRL „Smart-Team” a sumei de 4 563 674,98 de lei cu titlu de rambursare parțială a subvenției, cuantumul taxei de stat de 3% din suma încasată constituie 136 910,25 de lei, însă, prin prisma articolului 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, nu poate depăși 50 000 de lei.

Totodată, prin prisma art. 94 alin. (3) din Codul de procedură civilă, SRL „Smart-Team” urmează să compenseze statului și taxa de stat în instanța de apel și în instanța de recurs, de la plata căreia AIPA a fost scutită prin efectul legii.

Articolul 3 pct. 1) lit. j) și k) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 statuează în acest sens că, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, taxa de stat constituie 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, iar pentru cererile de recurs 50% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată.

În această ordine de idei, instanța de recurs urmează să încaseze din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 50 000 de lei, pentru acțiunea de depunere a cererii de chemare în judecată, 37 500 de lei pentru cererea de apel împotriva hotărârii primei instanței și 25 000 de lei pentru cererea de recurs.

În conformitate cu art. 98, art. 445 alin. (1) lit. b) și art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, reprezentată de Oleg Calineac.

Se casează integral decizia din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva societății cu răspundere limitată „Smart-Team” cu privire la rambursarea subvenției acordate pentru investițiile efectuate, încasarea dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul societății cu răspundere limitată „Smart-Team”, cod fiscal 1007600028389, cu sediul pe str. Feredeului, 4/2, mun. Chișinău, în folosul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cod fiscal 1010601000092, cu sediul pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, mun. Chișinău, suma de 4 563 674,98 (patru milioane cinci sute șazeci și trei de mii șase sute șaptezeci și patru, 98) de lei cu titlu de rambursare parțială a subvenției.

Se resping capetele de cerere cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 1 029 077,45 de lei și a penalității de întârziere în sumă de 82 146,15, ca fiind neîntemeiate.

Se încasează din contul societății cu răspundere limitată „Smart-Team”, cod fiscal 1007600028389, cu sediul pe str. Feredeului, 4/2, mun. Chișinău, în folosul bugetului de stat taxa de stat în cuantum de 50 000 (cincizeci de mii) de lei, pentru acțiunea de depunere a cererii de chemare în judecată, 37 500 (treizeci și șapte de mii cinci sute) de lei pentru cererea de apel împotriva hotărârii primei instanței și 25 000 (douăzeci și cinci de mii) de lei pentru cererea de recurs, în total suma de 112 500 (o sută douăsprezece mii cinci sute) de lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Diaconu

Victor Boico

Victor Burduh